

tigt socialt Spørgsmaal. Med andre Ord: det er Ting, der hidtil slet ikke ere slaaede fast ved nogenformelt Lovgivning, hvad der sfer om Lørdagen, og hvad der sfer om Søndagen; men det er Noget, der er indgroet i Folkets Sæder og Skikke. Som Følge deraf veed jeg meget godt, at ordentlige Reformer af disse Ting kun kunne iværksettes, paa ingen Maade ved nye Lovbestemmelser, men derved, at Folket faar nye Skikke, om jeg saa maa sige, at Folket vinder noget mere Respekt for Søndagshvilen, end det i en lang Periode har været vant til. Det er ganske klart, at selv de største Nationer have kunnet gennemføre Søndagshvilen; men af hvilken Grund skulde saa en lille Nation ikke kunne gjøre det? Det er klart, at det er udelukkende baseret paa Folkets Sæder og Skikke, naar man i England har en fuldstændig Søndagsfred. Det sfer ikke, fordi Lovgivningen foreskriver Noget i saa Henseende; thi selve Loven er fulgt i Nationens Sæders Spor, men Grunden ligger i, at Folket vil have Søndagsfred. Paa Landet faar man, som bekendt, hos os ingen Post om Søndagen. Det viser altsaa, at her kan Nationen ogsaa vænne sig til denne Skik. (Afbrydelse af Bust). Ja, den er bleven nødt dertil, og den skal forhaabentlig ogsaa vedblive at være nødt dertil. Det Hele vil kun sige, at de Ting, man er vant til at besørge om Lørdagen, skal man i Fremtiden besørge om Fredagen, og det er i Virkeligheden ikke noget uoverkommeligt Foretagende. Naar man blot gjør det, vil man faae sine Sager befordrede i rette Tid (Afbrydelse). Ja, det er jo meget muligt, at der paa enkelte Omraader kan frembyde sig Vanskeligheder. Med Hensyn til Varer, der fordærves, da har jeg al mulig Respekt, og det Samme gjælder om Kreaturer; men Transporten af Mursten, Korn osv. kan godt taale at udsættes. Derved vil altid vindes Noget, hvor meget kan jeg ikke sige i Dieblirket, men jeg tror, at Jernbanepersonalet allerede vilde betragte det som et af de smaa Fremstridt, og man skal jo, som bekendt, være taknemlig for de smaa Fremstridt. Jeg synes altsaa, at der her var Grund til at gjøre en Begyndelse i denne Henseende. Et Sted skal man jo begynde, og det er ganske naturligt, at Staten lige overfor sine Arbeidere gjør en Begyndelse her, ved at sige: Vi ønske at slaae en Hviledag. Det er ikke ganske tilstrækkeligt at henvisse til, at Jernbanen yder sine Folk en Hviledag paa en Søguedag; det er selvfølgelig noget helt Andet, end at faae en Hviledag om Søndagen sammen med alle Andre; thi det er først og fremmest

dette, der giver Hviledagen sin rette Betydning. Dens sociale Betydning er Samlivet med Familien, det er det, man tilsigter ved at slaae en saadan Hviledag; men det opnaar man ikke paa den Maade, at man byder Vedkommende en Søguedag en Gang imellem. Naturligvis er det altid Noget, det falder af sig selv, at man ikke skal ringeagte det; men det Vanskelige er, at man kan slaae saa mange som muligt af Jernbanens Arbeidere, saa vel som af de andre Befordringssætters Arbeidere, som der her er Tale om, en Hviledag sammen med det øvrige Folk. Noget maa der kunne gøres, og jeg tillader mig fremdeles at nære det Haab, at de paagjældende Stater ville arbejde hen imod dette Maal. Saa vidt jeg veed, er der en anden meget stor administrativ Stat her i Landet, som staar i den næreste Forbindelse med Forretninglivet, der gennemføres dette allerede nu, og det er Toldstaten. Saa vidt mig bekendt, er der ikke nogen Toldinspektion om Søndagen, med mindre man ganske særlig bestiller den og betaler ekstra derfor. Der have vi altsaa det Princip, jeg før antydede; det er naturligt, at de Personer, for hvem det er magtpaaliggende at faae en saadan Expedition om Søndagen, betale derfor og derved gjøre det muligt, at der antages Extramandskab uden Betostning for Statskassen og derved slaaes Personalet en Lettelse. Jeg paastømmer meget den Bistand, jeg fik af det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds, der omtalte den Kombination, at der kom 3 Helligdage i Træk. Nei, der kan ikke komme 3 Helligdage i Træk. (Afbrydelse). Ja, i Jule kan der en Gang imellem, hvert femte Aar, komme 3 Helligdage i Træk; men det kan hverken sse ved Paaste eller Pinte, der kan der ikke komme mere end 2 Helligdage i Træk. Det vilde forøvrigt allerede være et stort Fremstridt, naar disse Postbude kunde faae Langfredag fri, selv om de skulde møde til Tjeneste Skjærtorsdag. Det vilde allerede være et Fremstridt, og jeg ønsker saa mange Fremstridt som muligt; men jeg ønsker selvfølgelig ikke umulige Ting.

Formanden (Høgsbro): Det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds har bedt om Ordet for 3die Gang. Hvis Thinget ikke har Noget imod det, vil jeg give ham det. (Ophold.) Det ærede Medlem har Ordet.

Saastrup: Den sidste ærede Taler sagde, at han ønskede Fremstridt. Det skulde glæde mig, om man her i Salen